

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Адриан Георгиев ,

по конкурс за заемане на академичната длъжност ДОЦЕНТ 1.3. Педагогика на обучението по...(История на музиката, История на българската музика), обявен от катедра „Музика“, ФНОИ,

СУ „Св. Климент Охридски“, (ДВ, бр.67, 2020 г.)

До участие в конкурса за „Доцент“ е допуснат единствения кандидат – гл. ас. д-р Боряна Златкова Мангова, преподавател в катедра „Музика“, ФНОИ. Кандидатът Боряна Мангова представя за участие в конкурса следните публикации:

- Монография:

- Музиката през Средновековието (литургична и светска музика в средновековна Европа).

Монографията изследва религиозните и светски културни взаимодействия между Изтока и Запада на средновековна Европа, като акцентира върху техните музикални аспекти. Изложението проследява паралелно развитието на средновековната източна и западна европейска музика като неотделима част от духовния и светския живот, от научната мисъл, изкуството и бита на епохата. Наблюдавани са възгледите за музиката в средновековните трактати, в политическите стратегии на светската и църковна власти, в естествените духовни, емоционални и физически стремежи на всички обществени прослойки от контакти с музиката, третирана като наука, изкуство или просто средство за развлечение. Авторът се стреми да обвърже музикологичното знание за средновековните композиционни техники и жанрове, за основни школи и личности в развитието на музиката с житейските и мисловни модели на средновековното общество от социологически и културологични позиции. Предпочитани методи на изследване са културологичният, сравнителният и музикално-социологическият.

Приноси на монографията:

- сравнява и обобщава съществуващите периодизации на Средновековието в изследвания от областта на историята, литературознанието, изкуствознанието и музикознанието, като възприема собствена позиция по проблема,
- изследва музиката като органична част от средновековната култура, от философията, богословието, литургичната практика и светския живот,
- поставя музикалните процеси в контекста на културологичен обзор от възникването на християнството, прието като начало на средновековните тенденции, до началото на XV век,

- проследява литургичните и светски взаимодействия между европейските Изток и Запад и музиката като неотделима част от тях в развитие – общо начало, запазените сходства и обособилите се различия,
- търси паралели между синхронните явления от различните културни сфери с акцент върху областта на музиката,
- съпоставя развитието на източната и западната богословска мисъл за музиката, систематизира информация за най-значимите ѝ представители с техните научни приноси,
- като синтезира изследванията на най-утвърдени музиколози-медиевисти, монографията проследява развитието на основните периоди в средновековната музика, школи с техните основни представители, жанрове, нотации,
- съпоставя сходни или противоречиви становища и хипотези по поставените проблеми на утвърдени съвременни философи, историци, богослови, изкуствоведи и музиколози,
- обогатява научната литература с педагогическо предназначение, която обслужва учебната дейност на ученици и студенти, изучаващи дисциплините история на музиката, история на изкуството, богословие и т.н.

- Студии:

- *Музиката в богословието и богослужението на ранното християнство от I до началото на V в. (из проблематиката на лекционните курсове по история на музиката и източноправославна музика в катедра „Музика“ към ФНПП на СУ „Св. Климент Охридски“).*

Студията осветлява малко познат за нашата музикална историография времеви фрагмент – зараждането и ранното развитие на християнската музика като богословска мисъл и богослужебна практика. Изследването систематизира информация по проблема, разпръсната в източници от различни научни области предимно в чуждоезичната литература, с което би подпомогнало информативно учебния процес. На базата на различни периодизационни възгледи авторката приема свързаното с процесите време от I – началото на V в. като граничен период между културата на Античността и Средновековието. Тя набелязва териториите, в които се разпространява християнското учение, като търси там общите теологични и литургични корени, християнските фигури, които обединяват Църквата в тези векове. Кога и до каква степен се обособяват Изтока и Запада – това е един от основните въпроси, на които се отговаря. Християнските възгледи за музиката са разгледани в светлината на възникналите основни богословски школи – Александрийска с централен представител св. Климент Александрийски, Антиохийска с централен представител Св. Йоан Златоуст и Картагенска с централен представител Тертулиан, в контекста на специфичната методология на екзегезата, която ги разграничава – алегоричен метод или историко-граматически метод. Специално отношение е отделено на музикалните алегии и метафори в творчеството на светите отци. Разгледана е приемствеността между музикалните идеи на древногръцките философи и на патристите,

отношението и последните към псалмопеенето и към публичните развлечения. Като следва средновековни свидетелства и съвременни теоретични анализи, студията проследява християнската богослужебната практика от първите песнопения до развитието на проблематичните за дефиниране жанрове антифон и антифонната псалмодия и респонзорий и респонзорната псалмодия, които означават също и начин на изпълнение.

Приноси на студията:

- осветлява малко познат за българската музикална историография фрагмент – зараждането и началното развитие на християнската музика като богословска мисъл и богослужебна практика,
 - изяснява приемствеността между християнското и юдейското богослужение, между музикалните идеи на античната философия и раннохристиянската богословска мисъл,
 - изгражда схема на християнския свят в периода I – V в., на институционалното разделение между Изтока и Запада, развитието и взаимодействията между богословски идеи и литургични практики в техните територии,
 - разширява българското музикално-историческо знание относно мястото на музиката в раннохристиянската богословска мисъл, наличието на музикална символика (алегории и метафори) в творчеството на патристите,
 - проследява развитието на източната и западната псалмодия и химнография, съгласува заключенията на източните и западни изследователи относно църковните музикалните форми и жанрове в раннохристиянската църква,
 - прилага собствени преводи на текстове от творчеството на раннохристиянските богослови.
- *Основни проблеми на музикалното образование в българското училище от 20-те до началото на 40-те години на XX век в социокултурния контекст на времето.*

Двете междувоенни десетилетия в България съдържат един от най-активните и плодотворни периоди в историята на българската култура. Българското общество продължава да възприема различните тенденции в европейското образование и в изкуството, включително актуалните модернизъм и експресионизъм, но и развлекателната култура с не винаги високо качество. Същевременно се ражда движението „Родно изкуство“ с отзвук и в музикалното образование, в идеите на Добри Христов и Борис Тричков за български метод, съответстващ на българската музикална среда. Възгледите и методите за музикално обучение на водещите учители по музика, отразени в педагогическата и музикалната периодика, постиженията и слабостите на този период са предмет на изследване в настоящата студия като част от общите социокултурни процеси.

Приноси на студията:

- разглежда българското музикално образование като част от социокултурните процеси на периода между двете световни войни, отчита действието на две генерални

тенденции в развитието на културата и училищното музикално образование в частност – националистична и европеизираща,

– представя обобщена картина на българското музикално образование в разглеждания период с музикално-образователните институции за подготовка на педагогически кадри, с водещите педагози и дискусиите между застъпваните от тях педагогически методи,

– отчита съществуването на алтернативна педагогическа позиция, която отрича застъпването на един единствен образователен метод

– очертава проблематиката, ангажира вниманието на българските учители по музика от междувоенния период на базата на техни публикации в педагогическата и музикалната преса, положителните и отрицателни констатации,

– търси отзвук на движението „Родно изкуство“ и развитието на българския национализъм в появата на музикално-педагогически методи на българска основа с автори Добри Христов и Борис Тривков, в отстояването присъствие на народната песен в часовете по пеене с необходимото количество и качество,

– дава изводи за основните педагогически принципи в учебниците по музика от 20-те и 30-те години,

– дефинира постиженията на периода в училищното музикално образование: налагането на училищните хорове и оркестри като обща практика, утвърждаването на междудисциплинарни връзки, възпитаването на музикална грамотност, естетически вкус, ладов усет.

• Статии (17 по предоставения списък), от които бих открил някои, като напр.:

- Прокофиев и Шостакович – взаимоотношенията между двама гении в епохата на социализма.

Статията е изградена основно върху материали, които остават извън обсега на социалистическата цензура. Направен е опит за проследяване взаимоотношенията между двамата най-големи творци на Съветска Русия в тежките условия на Сталинския терор, да намери сходствата и различията в техните личности, сходствата и различията в техните съдби реакции спрямо политиката на режима.

- Музикално-педагогически принципи на дисциплината „пение“ в българското училище от края на XIX и първите десетилетия на XX в., отразени в учебните пособия от това време.

Статията изследва учебници по пеене в българското общообразователно училище от края на XIX и първите две десетилетия на XX век. Те са едни от първите пособия по дисциплината, а техните „съставители“, както сами се определят – Георги Байданов (1853–1927), чехът Карел Махан (1867–1935) и Добри Христов (самостоятелно или в сътрудничество с Димитър Радев и Васил Мирчев), са пионери и водещи фигури в тази област за два периода от историята на българската музика. Предмет на изследване са структурата на учебните пособия като съотношение между музикална теория и практика,

използваните методи за обучение, солфежните и песенни материали, публикувани в тях, взаимоотношенията „поезия-музика“.

- Първите български детски оперети от Панайот Пипков – опит за съвременен поглед.

По същество това е нов музикално-драматургичен анализ на оперетите „Деца и птички“ и „Щурец и мравки“ в търсене на композиционните замисли на техния автор. В същото време се търси отговор на въпросите: Има ли това творчество актуално значение и приложение и днес, когато детската и младежка публика израства в условията на електронна и мултимедийна среда? Могат ли героите на тези оперети и техните музикални характеристики отново да вълнуват и възпитават? Боряна Мангова утвърждава непреходните им стойности, отговарящи на съвременните критерии, на целите и изискванията на образователния процес.

- „Преосмисленият“ Шостакович в музикалните изследвания от 80-те години на XX в. до днес. Съветската сталинистка пропаганда издига личността и творчеството на Шостакович като емблема на развиващата се социалистическа култура. Амбивалентността на неговото поведение и музикални композиции – отражение на общите житейски обстоятелства, създава противоречива представа за композитора в Русия и в света. Жертва или предан служител на Сталинския режим – това е въпросът, на който авторът на публикацията се опитва да намери отговор. Аргументацията за него е извлечена от световните изследвания за последните десетилетия на XX и началото на XIX век. Прави впечатление процесът на освобождаване от идеологически пристрастия в търсене на същностни музикални и хуманни стойности.
- Операта „Нос“ от Дмитрий Шостакович като продукт на руската авангардна естетика от първите десетилетия на XX век.

Творческите контакти между младия Шостакович и представителите на руския художествен авангард от първите десетилетия на XX в. са интригуващ актуален предмет на изследване за съвременното музикознание. Настоящата публикация очертава кръга от авангардни течения с техните иновации и основни представители, анализира творческите им взаимодействия с Шостакович, проявени в операта „Нос“. Утвърждава се авангардната същност на нейната абсурдна стилистика с конкретните ѝ изразни средства, търсят се социалните и нравствени внушения на композитора, скрити зад двусмислените пародийни похвати. Разкрита е нейната историческа съдба, направлявана от механизмите на управление и контрол в условията на съветската културна политика.

- Дейността на Народната опера като обект на отражение в сп. Златорог (1920 – 1943).

Съвременните ревизирани оценки за списание „Златорог“ признават неговото значение за българската култура и национален дух между войните, отразени в публикации на сътрудници с различна политическа и стилистична ориентация. Списанието отрежда постоянно място за проблемите на музикалното изкуство. Относно оперните спектакли на Народната опера излизат ок. 40 рецензии – за 32 оперни и 8

балетни постановки. Те отразяват бързия растеж на тази институция от скромни първи постановки до спектакли с европейски стандарт, превъзможването на редица трудности. Документирани са постиженията и слабостите на бележити певци, режисьори, диригенти и др. оперни дейци, които го превръщат в своеобразна история на българското оперно изкуство.

- „The Shostakovich Wars“: изследователската мисъл за Шостакович от края на XX и началото на XXI век.”

През 1979 г. в САЩ е публикуваната книгата на Соломон Волков *Testimony* („Свидетелство“), представена от автора като мемоари на Дмитрий Шостакович. Тя разтърсва официалния съветски мит за композитора като продукт и проводник на съветската културна идеология, представя една съвършено различна позиция – искрена и остро критична, предизвиква силни и противоречиви реакции сред световната музикална общественост. В отговор интересът към Шостакович нараства, истината относно автентичността на книгата и личността на композитора си оспорват именити музиколози и провокативни журналисти. Полемиките между тях стават известни в САЩ като *The Shostakovich Wars* („Войните Шостакович“). Те активизират публикациите и в Русия, също представящи противоречиви факти и позиции. Настоящото изследване работи основно с материалите от сборника *A Shostakovich Casebook* (2004), включващо статии на най-авторитетни музиколози от Америка и Русия (Лоръл. Фей, Людмила Ковнацкая, Ричард Тарускин, Левон Акопян, Дейвид Фанинг и др.). Целта му е да представи различни научни становища по проблема и да разшири знанието в България за руската музика на XX век. Категорична позиция към дискутираните въпроси авторът не успява да намери, включително в *The Oxford History of Western Music* (2010) на Тарускин. Чрез тези и редица по-нови материали (писма и спомени за Шостакович от Исаак Гликман, Едисон Денисов и др.), публикацията търси своята истина относно поливалентната личност и творчество на Шостакович.

- „Стълбицата“ в теоретичното изложение на Борис Тричков.

Методът за „съзнателно нотно пеене“ „Стълбицата“ е въведен в българското училище от началото на 20-те години на XX век. Нейният създател Борис Тричков успява да постигне високи успехи за кратко време благодарение на своята педагогическа и музикална компетентност, постоянство и висока степен на систематизация в учебното съдържание. През десетилетията между двете световни войни „Стълбицата“ се утвърждава като обществено-културно движение в учителските среди. Статията разглежда теоретичното наследство на Тричков, представено най-пълно в неговата книга „Стълбицата – български метод за съзнателно нотно пеене“ (1940).

В заключение мога да кажа, че въз основа на представените трудове, тяхната значимост, и научноприложни приноси, както и личните ми впечатления, оценявам положително и убедително подкрепям кандидатурата на гл. ас. д-р Боряна Златкова Мангова за заемане на академичната

длъжност „Доцент“ по 1.3. Педагогика на обучението по...(История на музиката, История на българската музика) във Факултета по науки за образованието и изкуствата – СУ „Св. Климент Охридски“.

05.11.2020г.

Подпис:.....

Проф.д-р Адриан Георгиев

REVIEW

By prof. Adrian Georgiev, Phd,

Concerning a competition for academic position „Associate Professor“ –

Professional field 1. 3. Pedagogy of training in ...

(History of music, History of Bulgarian music),

announced by Department of music,

the Faculty of Educational Studies and the Arts (FNOI), Department of music, Sofia University „St. Kliment Ohridski“, (State Gazette, issue № 67 from 28/07/2020)

The only candidate is allowed to participate in the competition for „Associate Professor“ – Asst. Prof. Boryana Mangova, PhD, lecturer in Department of music, Faculty of Educational Studies and the Arts (FNOI). The candidate Boryana Mangova presents the following publications for participation in the competition:

• Monograph:

Music in the Middle Ages (liturgical and secular music in Mediaeval Europe).

This research monograph explores the religious and secular cultural interactions between the East and the West of Medieval Europe, focusing on their musical aspects. The author examines in parallel the development of Mediaeval Eastern and Western Music as a substantial part of mediaeval Church and aristocratic Life, of scientific thought, art and everyday life. The functions of Music in different public spheres, in political strategies, in everyday customs and holiday entertainment of rich and poor people, in theological views were observed. The knowledge of the music genres and techniques of music composition in Mediaeval era, of outstanding schools, composers and theorists/theologians is connected with sociological and culturological knowledge. The basic methods of study are comparative, socio musicological and culturological.

Contributions to the monograph:

- compares and summarizes the existing periodizations of the Middle Ages in research in the field of history, literature, art and musicology, taking its own position on the problem,
- explores music as an organic part of medieval culture, philosophy, theology, liturgical practice and secular life,
- places musical processes in the context of a culturological overview from the emergence of Christianity, accepted as the beginning of medieval trends, to the beginning of the 15th century,
- traces the liturgical and secular interactions between Europe's East and West and music as an integral part of them in development – a common beginning, preserved similarities and distinctions,
- seeks parallels between synchronous phenomena from different cultural spheres with an emphasis on the field of music,
- compares the development of Eastern and Western theological thought about music, systematizes information about its most important representatives with their scientific contributions,
- by synthesizing the research of the most established medieval musicologists, the monograph traces the development of the main periods in medieval music, schools with their main representatives, genres, notations,
- compares similar or contradictory opinions and hypotheses on the problems posed by established contemporary philosophers, historians, theologians, art critics and musicologists,
- enriches the scientific literature with pedagogical purpose, which serves the educational activity of pupils and students studying the disciplines history of music, history of art, theology, etc.

Studio:

1. Music in theology and liturgy worship of early Christianity from the first to the beginning of fifth centuries (on the issue in lecture course of History of Music and Eastern orthodox music in Faculty of Preschool and Primary School Education of Sofia University „St Kliment Ohridski“)

This study enlightens a little known time fragment for Bulgarian musical historiography – the birth and the early development of Christian music as a theological thought and liturgical practice. The research systematizes the available information, dispersed into sources from different scientific fields and mainly in the foreign languages literature in the way it would support the information learning process. On the basis of different periodization views the author accepts the process-related time from the 1th c. – the beginning of the 5th c. as a boundary period between the culture of Antiquity and the Middle Ages.

The author identifies the territories in which Christianity teaching has spread, looking there for the common theological and liturgical roots, the Christian figures that united the Church in these centuries. When and to what extent East and West have been differentiated – this is one of the main questions, that is being answered. Christian views on music are presented through the main theological schools – Alexandria with representative st. Clement of Alexandria, Antioch with representative st. John Chrysostom and Carthage with

representative Tertulian, their specific methodology of exegesis, which distinguishes them – allegorical method and historical-grammatical method. The continuity between the musical ideas of the ancient Greek and the church fathers, the attitude of the latter to psalm singing is examined. The problematic genres antiphon and anthiphonal psalmody, responsory and responsorial psalmody, which also mean the way of performing, was commented on.

Study contributions:

- sheds light on a fragment little known to Bulgarian music historiography - the origin and initial development of Christian music as a theological thought and liturgical practice,
- clarifies the continuity between Christian and Jewish worship, between the musical ideas of ancient philosophy and early Christian theological thought,
- builds a scheme of the Christian world in the period I - V century, the institutional division between East and West, the development and interactions between theological ideas and liturgical practices in their territories,
- expands the Bulgarian music historical knowledge about the place of music in the early Christian theological thought, the presence of musical symbolism (allegories and metaphors) in the work of the patristics,
- traces the development of Eastern and Western psalmody and hymnography, agrees on the conclusions of Eastern and Western researchers on church musical forms and genres in the early Christian church,
- applies his own translations of texts from the works of early Christian theologians.

2. General problems of the musical education in Bulgarian school from 20s, to the beginning of 40s of the twentieth century in the socio cultural context of the time

One of the most active and prolific periods in the history of Bulgarian culture was the two interwar decades of 20th century. In that time the Bulgarian society accepted many European arts and music tendencies like modernism and expressionism. At the same time an essential part of the Bulgarian intellectuals, including prominent music teachers, adopt the ideas of the Native art movement, based on the Bulgarian folklore and born in the circles of Bulgarian painters (1919). The ideas of the movement had an influence over the music education.

Boris Trichkov and his system of note education „The Ladder“ registered a significant success in the field of the musical literacy. The intention of the author is to create a Bulgarian method of music education as the composer Dobri Christov’s intention was. But they are not alone – various number of other musicians gave their contribution to the development of Bulgarian school music education in that time in agreement with the common socio cultural beliefs and principals. Their contributions in the musical development of the Bulgarian children by means of music textbooks for primary school and collections of singing are considerably important stage in the development of our music school education.

Publications of music teachers in different Bulgarian periodical press editions expressed their opinions about the status of school discipline „singing“, the achievements and the faults,

give to us not only the information, but advises and directions for the present.

The study reveals the presence of different European methods for the music education in Bulgaria between the 20s and the beginning of 40s, the individual specifics in the pedagogical practices of the Bulgarian school teachers.

Study contributions:

- considers Bulgarian music education as part of the socio-cultural processes of the period between the two world wars, takes into account the action of two general trends in the development of culture and school music education in particular – nationalist and European,
- presents a generalized picture of the Bulgarian music education in the considered period with the music-educational institutions for training of pedagogical staff, with the leading pedagogues and the discussions between the pedagogical methods advocated by them,
- recognizes the existence of an alternative pedagogical position, which denies the overlap of a single educational method
- outlines the issues that have attracted the attention of Bulgarian music teachers from the interwar period on the basis of their publications in the pedagogical and music press, the positive and negative findings, seeks the echo of the movement „Native Art“ and the development of Bulgarian nationalism in the emergence of musical and pedagogical methods on a Bulgarian basis with authors Dobri Hristov and Boris Trichkov, in the asserted presence of folk song in singing classes with the necessary quantity and quality,
- draws conclusions about the basic pedagogical principles in music textbooks from the 1920s and 1930s,
- defines the achievements of the period in school music education: the imposition of school choirs and orchestras as a general practice, the establishment of interdisciplinary links, the education of musical literacy, aesthetic taste, sense of modes.

Articles (17 on the list provided), of which I would like to highlight some, such as:

Prokofiev and Shostakovich – the relationship between two geniuses in the era of socialism.

This article is mainly based on some new studies in Russian, English and American musicology on the life and the works of both Sergei Prokofiev and Dmitri Shostakovich – the greatest composers of Soviet Russia. In searching of the truth, the author juxtaposes the real facts in their biographies, the specifics of their characters and personal relations, their behavior in the context of Stalinist repression.

Some Principles of Music Education in the Bulgarian school from the end of the 19th century to the end of 10s of the 20th century.

This research observes the specifics of the young Bulgarian music education from his real beginning in the end of the 19th century to the end of 1910s. They were the childhood's decades in music education of the

Bulgarian school. The first of our musicians and music pedagogues – Gheorghi Baydanov (1853–1927), the Czech Karel Macháň (1867–1935) and Dobri Chistov (1875–1941) – independently or together with the authors Dimitar Radev and Vasil Mirchev, like their colleagues in the other spheres of culture, were opened to receive the possibilities and the systems of the European education. They created some of the first Bulgarian music textbooks, which practical solfeggio part is possibly taken up from the European ones, but the music part contains a large amount of Bulgarian folksongs. The structure of these editions, their music terminology and educational methods are commented in this report.

The first Bulgarian children's operettas by Panayot Pipkov – an attempt at a contemporary interpretation.

Panaiot Pipkov's children's operettas *The Cricket and the Ants* and *Children and Birds* were performed on multiple occasions in different cities in Bulgaria in the period from 1910 until end 1930s and were received very well by the audiences. Nevertheless today they are almost entirely excluded from concert and school performance programmes. The article poses the following questions: are Pipkov's works topical today and are they relevant to our national music scene, are they capable of tugging at the heartstrings of children's and adolescents' audiences that grew up amidst a digital and multimedia environment; can the characters from *The Cricket and the Ants* and *Children and Birds* and their musical features provide excitement and cultivate moral backbone? The present publication is an attempt at a new musical and dramaturgical analysis of the two operettas – an analysis which is focused upon the compositional concept of the composer viewed through the prism of the above-stated questions.

The „Rethought“ Shostakovich in the Musical Research from the 80^s of the 20th Century Until the Present.

Soviet Stalinist propaganda elevates Shostakovich's person and art as being an emblem of flourishing socialist culture. The ambivalence of his behavior and music compositions – a reflection of complex life circumstances, creates a controversial approach towards the composer in Russia and in the world. Is he a victim or a devoted servant of Stalin's regime – this is the question undertaken by the author of the present presentation. Argumentation stems from Shostakovich research in the world from the last decades of the 20th and the beginning of 21st centuries. A certain process has been noted of liberation from ideological emphasis, and a thorough research of a musical legacy that has a substantial musical and humanist value.

Dmitri Shostakovich's Opera „Nose“ as a Product of the Russian Avant-garde Esthetics at the First Decades of the 20th Century.

Creative contacts between the young Shostakovich and Russian Art avant-garde representatives in the first decades of the 20th century is an interesting research object for the contemporary music science. The present article analyzes their technical interaction, displayed in the opera „Nose“. This work's avant-garde

essence is revealed together with its historical fate and development of music theory thoughts about it, in conditions of political terror, artistic passions and their subsequent revisions of past decades.

The activities of the national opera as an object of observation in the *Zlatorog* magazine (1920 – 1943).

Today's revised assessments for „*Zlatorog*“ magazine recognize its importance for Bulgarian culture and national spirit between wars. The editor-in-chief Vladimir Vasilev devoted a permanent place to music articles and reviews. The activities of National Opera were reflected in almost every anniversary of its release, except 1925, 1926, 1927 and 1928. About 32 reviews for opera productions and 8 reviews for ballet productions were written down from outstanding Bulgarian intellectuals like the musicologist Ivan Kamburov, the opera director Dragan Kardzhiev and the conductor Liubomir Romanski. They reflect the rapid growth of this institution from modest first productions to performances of European standard, the overcoming of a number of difficulties. The achievements and weaknesses of famous singers, directors, conductors etc. were documented. These publications turned the magazine into a kind of history of Bulgarian opera.

„The Shostakovich Wars“: From a Research Thought about Shostakovich from the Late 20th and Early 21st Century

In 1979, the Solomon Volkov's book *Testimony* was published in the United States, presented by the author as the memoir by Dmitri Shostakovich. The official Soviet myth of the composer as a product and conductor of Soviet cultural ideology was shaken. The book presented a completely different position – sincere and sharply critical, provoked strong and contradictory reactions among the world music community. In response, the interest in Shostakovich grew up, and the truth about authenticity of *Testimony* and the real composer's personality were disputed by eminent musicologists and provocative journalists. The controversies between them became known in USA as *The Shostakovich Wars*. They activated the publications in Russia, also representing controversial facts and positions.

The present study explores the materials of the edition *A Shostakovich Casebook* (2004), including articles by the most prominent American and Russian musicologist (Laurel E. Fay, Ludmila Kovnatskaya, Richard Taruskin, Levon Hakobian, David Fanning etc.). Some new Russian sources were used – letters of Shostakovich and Isaak Glikman and memoirs about him by Edison Denisov. The author of article aims to present different scientific opinions and interpretations on the matter and to expand the knowledge in the Bulgarian Musicology about the composer and the music in Soviet Russia.

„The Ladder“ in the theoretic exposé of Boris Trichkov

The system of „conscious singing“ „The Ladder“ began its life in the Bulgarian school at the beginning of the 20ies of XX century. Its creator Boris Trichkov achieved a high degree of logic, systematics and consistency

allowing in short terms to get pedagogical results. In the course of two decades „The Ladder“ turned into a socio-cultural movement for music teachers.

The article looks into part of Trichkov's musical-pedagogical activities – his theoretic heritage presented in a complete manner in his book „The Ladder – A Bulgarian Model of Conscious Note Singing“ (1940). Considerable changes in the book are the following:

– The thesis of the necessity of achieving note and musical literacy as an important precondition for involving larger public circles in the art of music and their gradual transition from listeners and connoisseurs to participants and music performers.

– The problem of the folk song in musical education and the achievement of an optimal ratio in the study of European traditions and Bulgarian national folk music.

Some practical principles of Trichkov's work are of extreme value for musical education in school – a systematic choir work, the development of the mood feeling and harmonic ear, the cultivation of note reading a prima vista as a necessary base for participation in vocal and instrumental groups, the development of improvisation.

In conclusion, I can say that based on the presented works, their significance, and scientific contributions, as well as my personal impressions, I positively and convincingly support the candidacy of Asst. Prof. Boryana Zlatkova Mangova, PhD, for holding the academic position of „Associate Professor“ under 1.3. Pedagogy of teaching... (History of Music, History of Bulgarian Music) at the Faculty of Educational Studies and the Arts – Sofia University „St. Kliment Ohridski“.

05.11.2020

Signature: Prof. Adrian Georgiev, PhD